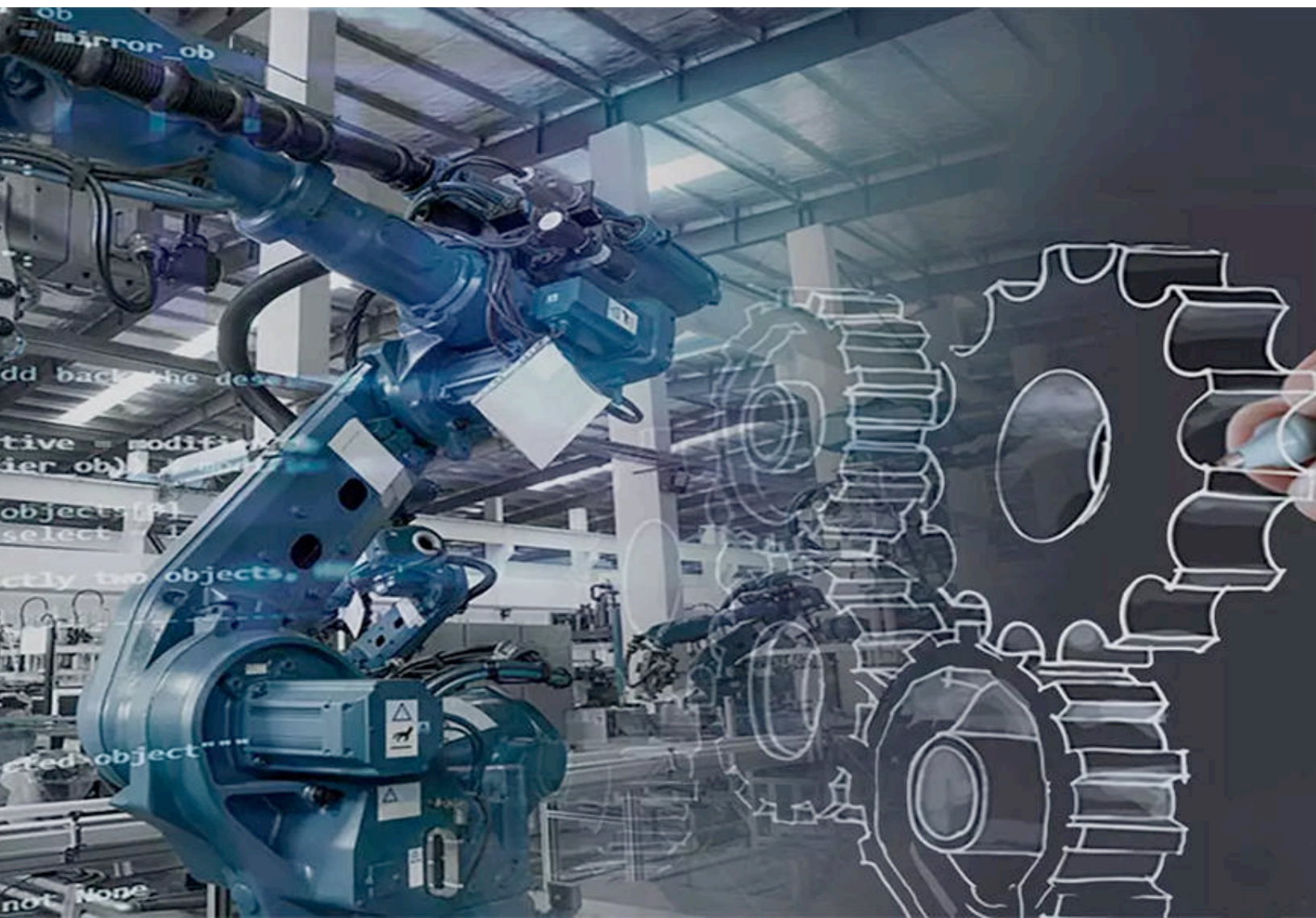

BẢN TIN

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Số 14.2023

TIN TỨC SỰ KIỆN

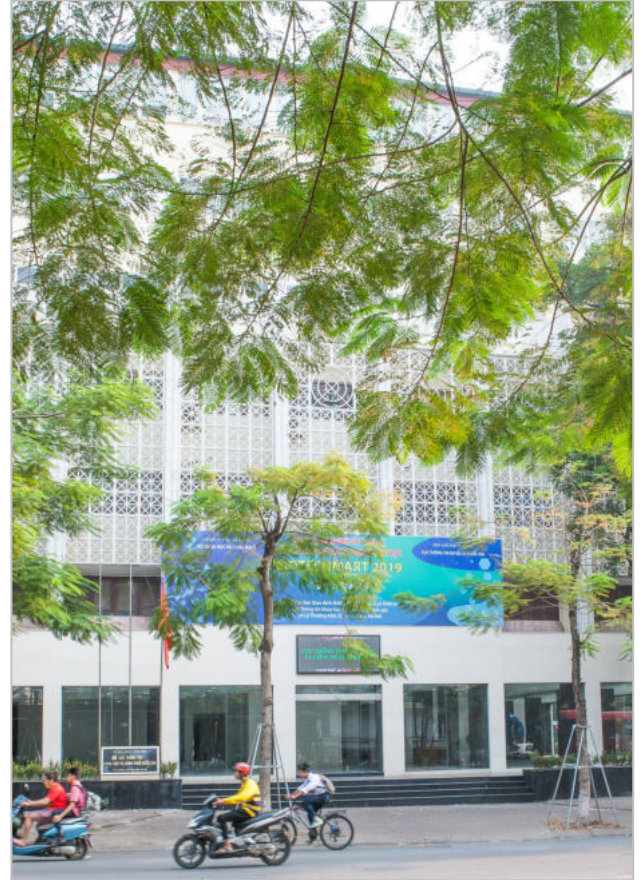
- 01 TECHFEST Đồng Nai 2023: Đường băng sáng tạo - Nai vàng cất cánh
- 02 Startup "Made in Vietnam" OplaCRM nhận đầu tư vòng seeding từ công ty game GOSU
- 03 Biến khủng hoảng thành cơ hội khởi nghiệp
- 04 Ra mắt dịch vụ kết nối, tiêu thụ sản phẩm khởi nghiệp của thanh niên Đồng bằng Sông Cửu Long

KHOẢNG NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 05 eJoy - Dự án Tiếng Anh mang hơi thở Việt
- 06 Những giải pháp cho lộ trình Hệ sinh thái khởi nghiệp Malaysia 2021-2030 (Bài 1)

XU HƯỚNG CÔNG NGHỆ

- 07 Các xu hướng phát triển mới của công nghiệp hoá sau đại dịch (Phần cuối)

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Tel: (024) 38262718

LỄ PHÁT ĐỘNG
 NGÀY HỘI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

TECHFEST
 ĐỒNG NAI 2023

ĐƯỜNG BĂNG SÁNG TẠO - NAI VÀNG CẮT CÁNH

21.04.2023

TECHFEST ĐỒNG NAI 2023: ĐƯỜNG BĂNG SÁNG TẠO - NAI VÀNG CẮT CÁNH

Ngày hội khởi nghiệp đổi mới sáng tạo TECHFEST Đồng Nai lần thứ III năm 2023 với chủ đề “Đường băng sáng tạo - Nai vàng cắt cánh” được phát động tại Trung tâm Hội nghị Golden Palace (TP.Biên Hòa).

Phát biểu tại sự kiện, bà Hoàng Thị Bích Hằng, Phó chủ tịch HĐND tỉnh Đồng Nai cho biết: Ngày hội khởi nghiệp đổi mới sáng tạo TECHFEST Đồng Nai lần thứ III năm 2023 được tổ chức nhằm tiếp tục tạo động lực cũng lan tỏa tinh thần khởi nghiệp, tinh thần doanh nhân cho mọi tầng lớp nhân dân trong tỉnh, từ đó, đẩy mạnh các hoạt động kết nối quý xúc tiến Đầu tư vào các ý tưởng khởi nghiệp có tính khả thi cao. Với chủ đề “Đường băng sáng tạo - Nai vàng cắt cánh”, TECHFEST Đồng Nai 2023 thể hiện mong muốn tăng tốc từ các doanh nghiệp khởi nghiệp, doanh nghiệp khoa học công nghệ và đổi

mới sáng tạo có tiềm năng được cất cánh vươn xa, từ đó, góp phần phát triển kinh tế-xã hội trên địa bàn tỉnh Đồng Nai. Để phát triển vững bền hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, tỉnh rất cần sự phối hợp chặt chẽ từ chủ thể trên địa bàn tỉnh, bà Bích Hằng nhấn mạnh.

Ông Lại Thế Thông, Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ, Phó Chủ tịch hội đồng điều phối mạng lưới khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Đồng Nai chia sẻ mong muốn đưa hoạt động đổi mới sáng tạo vào hệ thống chính trị, các hệ thống doanh nghiệp và các người dân trên địa bàn tỉnh. Năm 2023, tỉnh sẽ

Phó chủ tịch HĐND tỉnh Hoàng Thị Bích Hằng và Phó chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Thị Hoàng thực hiện nghi thức phát động TECHFEST Đồng Nai 2023.

tiếp tục tập trung đẩy mạnh các hoạt động kết nối từ các nhà đầu tư, các ngân hàng, những ý tưởng khoa học công nghệ vào các cuộc thi khởi nghiệp cũng như hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

Bên cạnh đó, để khơi nguồn cho sự phát triển kinh tế-xã hội, tỉnh đã tạo điều kiện cho doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh có cơ hội tiếp cận ngành công nghệ sáng tạo của thế giới và Việt Nam, đồng thời, tư vấn và hướng dẫn cho doanh nghiệp tự tin đăng ký sở hữu trí tuệ cho ý tưởng của doanh nghiệp. Đồng Nai mong muốn hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của Tỉnh tiếp tục nhận được sự hỗ trợ từ đề án 844, Trung ương, đội ngũ chí thức, chuyên gia, các đơn vị, sở, ngành trong tỉnh cùng chung tay kết nối nguồn lực để hoạt động khởi nghiệp của tỉnh đổi mới theo từng ngày, đóng góp vào hoạt động khởi nghiệp của vùng Đông Nam Bộ với những bước tiến phát triển ngày một vươn xa. Qua đó, góp phần hỗ trợ vào cộng đồng khởi nghiệp tỉnh nói riêng và nhà nước nói chung.

Tại sự kiện, Hội đồng cố vấn Khởi nghiệp đổi

mới sáng tạo tỉnh Đồng Nai đã chính thức ra mắt. Hội đồng sẽ có trách nhiệm hỗ trợ cộng đồng khởi nghiệp trong việc đào tạo cố vấn, chia sẻ kiến thức, kinh nghiệm cho các dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo có tiềm năng ngày một phát triển vững bền.

TECHFES Đồng Nai 2023 diễn ra từ tháng 4 đến tháng 12 gồm chuỗi các sự kiện: hội nghị, hội thảo, diễn đàn, cuộc thi,... dưới hình thức trực tiếp kết hợp trực tuyến. Ngoài ra, sự kiện Chợ công nghệ - thiết bị và thương mại tỉnh Đồng Nai năm 2023, Techmart Đồng Nai 2023 dự kiến sẽ diễn ra từ ngày 26/8/2023 - 28/8/2023. Đây là nơi giới thiệu quảng bá các sáng tạo khoa học, công nghệ áp dụng vào sản xuất từ tổ chức, viện nghiên cứu, trường đại học, người nông dân sáng chế và phát minh. Tham gia sự kiện còn có những gian hàng trưng bày giới thiệu máy móc, thiết bị trong các lĩnh vực công nghiệp công nghệ cao, công nghệ thông tin, công nghệ phát triển nông nghiệp, dịch vụ du lịch, logistics, vật liệu mới, tiết kiệm năng lượng, truy xuất nguồn gốc,.../.

STARTUP “MADE IN VIETNAM” OPLACRM NHẬN ĐẦU TƯ VÒNG SEEDING TỪ CÔNG TY GAME GOSU

Khoản đầu tư chiến lược mà phía GOSU kỳ vọng rất lớn vào nội lực và cách thức xây dựng, phát triển sản phẩm của đội ngũ OplaCRM...

OplaCRM được thành lập năm 2022 bởi ông Nam Nguyễn và ba người bạn học cùng Đại học Bách Khoa TP.HCM. Dù xuất hiện trên thị trường chưa lâu, nhưng OplaCRM đã gây chú ý trong cộng đồng giải pháp chuyển đổi số cho doanh nghiệp. Phần mềm quản lý quan hệ khách hàng “made in Vietnam” này do bản thân nhà sáng lập từng có 15 năm kinh nghiệm làm tư vấn cao cấp về giải pháp CRM cho các hãng công nghệ hàng đầu thế giới như Microsoft, Oracle, Salesforce.

Trước khi nhận được đầu tư, OplaCRM đã được nhiều doanh nghiệp sử dụng trong đó nổi bật là KTG Electric, đơn vị cung cấp thiết bị điện và chiếu sáng thương hiệu AC Electric, Comet Electric và phân phối độc quyền miền Nam nhóm hàng quạt điện Mitsubishi. Sau 6 tháng sử dụng sản phẩm OplaCRM, KTG ghi nhận năng suất và hiệu quả làm việc của cả đội ngũ cải tiến rõ rệt, tỉ lệ thành công dự án tăng 30% và doanh số tăng 20% tương ứng.

Ông Nam Nguyễn, sáng lập viên kiêm CEO OplaCRM cho biết, các doanh nghiệp B2B của Việt Nam vẫn chưa làm tốt trong mảng bán hàng. Nhiều doanh nghiệp chưa đầu tư xây dựng quy trình bán hàng, không có hệ thống quản lý, nhân viên làm việc dựa trên cảm tính... Điều này chỉ phù hợp khi doanh nghiệp có quy mô nhỏ nhưng khi quy mô lớn thì chắc chắn phải cần đến sự hỗ trợ từ công nghệ, giải pháp bán hàng chuyên nghiệp.

“Khoản đầu tư chiến lược này không những có ý nghĩa về mặt về mặt tài chính, mà còn giúp tận dụng những thế mạnh về xây dựng trải nghiệm người dùng thông qua Gamification (game hóa), kinh

nghiệm bán vào thị trường quốc tế, bảo mật và hiệu suất xử lý dữ liệu lớn của GOSU”, ông Nam Nguyễn, CEO OplaCRM chia sẻ.

Ông Nam Nguyễn, sáng lập viên kiêm CEO OplaCRM vừa công bố khoản đầu tư vòng hạt giống từ nhà phát hành game GOSU.

Theo ông Lê Thanh Minh, Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty cổ phần trực tuyến GOSU, khoản đầu tư chiến lược mà phía GOSU kỳ vọng rất lớn vào nội lực và cách thức xây dựng, phát triển sản phẩm của đội ngũ OplaCRM. GOSU tin tưởng, đồng hành và cam kết hỗ trợ tối đa về kinh nghiệm, nguồn lực để nâng cao hiệu quả hoạt động của OplaCRM trong hành trình chinh phục thị trường nước ngoài.

Được biết, Công ty cổ phần trực tuyến GOSU là một trong top 5 nhà phát hành game tại Việt Nam. Trong 10 năm qua, đơn vị liên tục mở rộng quy mô, không chỉ dừng lại ở việc phát hành các game ở cả trong và ngoài nước, mà GOSU còn tự chủ về công nghệ sản xuất, hợp tác quốc tế, tạo ra các sản phẩm mang giá trị toàn cầu. Sau 10 năm hình thành phát triển, GOSU đạt hơn 37 triệu người dùng trong hệ sinh thái, ra mắt được hơn 26 sản phẩm game./.

BIẾN KHỦNG HOẢNG THÀNH CƠ HỘI KHỞI NGHIỆP

Sáng 26/4, tại Trường Đại học Kinh tế TP.HCM, Báo Tuổi Trẻ đã tổ chức talkshow "Cảm hứng khởi nghiệp 2023 nhằm vinh danh 22 startup tiêu biểu trong năm 2023, với những sản phẩm ấn tượng và mang lại giá trị lớn cho cộng đồng.

Phát biểu khai mạc, nhà báo Lê Thế Chử, Tổng biên tập báo Tuổi Trẻ khẳng định vai trò của chương trình, góp phần cổ vũ tinh thần khởi nghiệp trong thanh niên, hướng đến quốc gia khởi nghiệp. Trong số hàng trăm dự án gửi về cho chương trình từ trong và ngoài nước, sau hai vòng sơ khảo, hội đồng thẩm định đã chọn ra được top 22 startup tiêu biểu. Đây là những startup được đánh giá là có chiều sâu, tính đa dạng, đồng thời, đưa ra được những giải pháp thực tiễn, áp dụng công nghệ cao, cũng như tạo được nhiều giá trị cho xã hội".

Chia sẻ tại talkshow về những điều có thể làm để biến thách thức, khủng hoảng thành cơ hội khởi nghiệp, ông Philipp Rösler, Lãnh sự danh dự Việt Nam tại Thụy Sĩ, nguyên Phó thủ tướng Đức, cho hay: "Trên thực tế, sẽ luôn có nhiều khủng hoảng diễn ra trong cuộc sống, công việc... Tuy nhiên, điều quan trọng là chúng ta phải biết đứng lên, học được

những bài học giá trị. Chẳng hạn trong đại dịch COVID-19, nhờ sự nỗ lực, tận hiến của các công ty, đội ngũ y bác sĩ, người dân đã được cung cấp sớm và đầy đủ vắc xin phòng bệnh. Đáng lưu ý, vắc xin không phải đến từ các tập đoàn hàng đầu mà từ những công ty còn mới mẻ trên thị trường. Hiện nay, yếu tố tốc độ đóng vai trò rất quan trọng trong hầu hết các cuộc chơi. Nếu không có khủng hoảng, chúng ta khó có động lực để dịch chuyển, thay đổi".

Tham dự Talkshow, các diễn giả có cơ hội gặp gỡ và chia sẻ, trao đổi về kiến thức, những bài học kinh nghiệm khi khởi nghiệp. Bên cạnh đó, sự kiện còn vinh danh 22 startup tiêu biểu trong năm 2023, với những sản phẩm ấn tượng và mang lại giá trị lớn cho xã hội và cộng đồng. Đồng thời, chương trình cũng giúp lan tỏa cảm hứng khởi nghiệp đến sinh viên, các bạn trẻ đam mê nghiên cứu khoa học và khao khát mãnh liệt với giấc mơ khởi nghiệp./.

Chương trình trao giải startup đặc biệt cho anh Hồ Minh Đức.

Sự kiện còn vinh danh 22 startup tiêu biểu trong năm 2023, với những sản phẩm ấn tượng và mang lại giá trị lớn cho cộng đồng.

RA MẮT DỊCH VỤ KẾT NỐI, TIÊU THỤ SẢN PHẨM KHỞI NGHIỆP CỦA THANH NIÊN ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

Ngày 25/4, tại Trung tâm Dịch vụ việc làm thanh niên Cần Thơ, Thành Đoàn thành phố tổ chức ra mắt Hợp tác xã Dịch vụ nông nghiệp thanh niên đô thị.

Phát biểu tại Lễ ra mắt, Giám đốc Trung tâm Dịch vụ việc làm thanh niên Cần Thơ Nguyễn Duy Phúc cho biết: Hợp tác xã được thành lập nhằm hỗ trợ đầu ra cho các sản phẩm khởi nghiệp của thanh niên Đồng bằng sông Cửu Long, tạo tiền đề cho việc mở rộng và phát triển mạng lưới kinh doanh sản phẩm gắn với đổi mới sáng tạo. Đồng thời, Hợp tác xã cũng hỗ trợ và tư vấn cho thanh niên khởi nghiệp trong khu vực về: nhu cầu tiêu dùng, trưng bày và kinh doanh các sản phẩm OCOP, sinh vật cảnh, vật tư nông nghiệp, lắp đặt nhà kính, nhà màng, nông nghiệp aquaponics (hệ thống nuôi trồng thủy sản kết hợp trồng rau thủy canh)...

Phó Bí thư Thành Đoàn Cần Thơ Trần Việt Tuấn cho biết: hiện nay, không chỉ thanh niên nông thôn mà nhiều thanh niên sống vùng đô thị cũng có chí hướng khởi nghiệp với các sản phẩm từ nông nghiệp công nghệ cao. Trước mắt, Hợp tác xã sẽ hỗ trợ cho hơn 20 câu lạc bộ, nhóm khởi nghiệp ở thành phố Cần Thơ, giúp các bạn trẻ giải quyết nhu cầu việc làm và lập nghiệp, từng bước phát huy tiềm năng, mở rộng và phát triển mạng lưới kinh doanh sản phẩm gắn với đổi mới sáng tạo. Đối với những thanh

niên có ý tưởng làm kinh tế nhưng sản phẩm chưa hoàn thiện hoặc đạt chuẩn OCOP, Hợp tác xã sẽ tư vấn, hỗ trợ để các bạn tiếp tục hoàn thiện sản phẩm.

Giám đốc Trung tâm Dịch vụ Việc làm Thanh niên Cần Thơ Nguyễn Duy Phúc phát biểu tại Lễ ra mắt Hợp tác xã Dịch vụ nông nghiệp thanh niên đô thị.

Theo chia sẻ của Phó Bí thư Tỉnh Đoàn Cà Mau Trần Đăng Khoa, sự ra mắt của Hợp tác xã Dịch vụ nông nghiệp thanh niên đô thị tại Cần Thơ được kỳ vọng sẽ giúp những sản phẩm khởi nghiệp của thanh niên Cà Mau nói riêng, vùng Đồng bằng Sông Cửu Long nói chung có cơ hội vươn xa, tìm được đầu ra ổn định./.

Cũng nhân dịp này, Thành Đoàn Cần Thơ đã trao bằng tượng trưng hỗ trợ 20 triệu đồng cho hai dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo là Rượu đông trùng hạ thảo (Fungi) và Sữa dinh dưỡng NUTLife - Sữa bí hữu cơ.

Cửa hàng trưng bày các sản phẩm khởi nghiệp của Hợp tác xã Dịch vụ nông nghiệp thanh niên đô thị có địa chỉ tại số 41 đường Cách mạng tháng Tám, phường An Hòa, quận Ninh Kiều.

EJOY-DỰ ÁN TIẾNG ANH MANG HƠI THỞ VIỆT

Ra đời từ 2017, eJoy là một cái tên hoạt động rất tích cực ở thị trường khởi nghiệp Việt Nam. Năm 2019, dự án từng đạt Giải ba TECHFEST 2019 và đã nhận được hàng trăm ngàn USD ở vòng gọi vốn hạt giống được dẫn dắt bởi ThinkZone Ventures với sự tham gia của BK Fund. Theo số liệu đầu năm 2022, nền tảng này đã có 1 triệu người dùng với 30% từ thị trường nước ngoài và bình quân hơn 400.000 người sử dụng ít nhất một lần trong tuần. eJoy có 2 Founder là Điệp Bùi (CEO) và Toàn Trần (CTO) - anh từng là Lead Software Architect của VNG.

Ý tưởng từ sự khó khăn trong việc học tiếng Anh...

eJOY là startup công nghệ giáo dục phát triển ứng dụng đa nền tảng phục vụ nhu cầu học tập chủ động của người học. Thay vì đưa ra các nội dung học theo giáo trình, eJOY tạo ra sản phẩm công nghệ trao quyền cho người học tự chủ quyết định nội dung mình muốn học thông qua YouTube, Netflix, Coursera và các nền tảng khác. eJOY là sự kết hợp công nghệ tiên tiến, kiến thức sư phạm

vững chắc và tư duy giáo dục văn minh để giúp người học nâng cao vốn từ, kỹ năng nghe - nói từ chính những nội dung mà họ yêu thích một cách hứng thú thay vì áp lực "phải học tiếng Anh".

Khi được hỏi về quá trình xây dựng ý tưởng, CEO của dự án, chị Bùi Thị Hoàng Điệp chia sẻ: "Tôi có ý tưởng về eJOY khi chính bản thân gặp khó khăn với tiếng Anh, do không hứng thú với các giáo trình và nội dung dạy tiếng Anh thời điểm đó. Tôi tự hỏi, tại sao mình lại không thể học tiếng Anh qua

chính những kiến thức công nghệ thông tin (CNTT), tại sao lại phải học các bài học dập khuôn không hề liên quan? Điều đó thôi thúc tôi viết những dòng code đầu tiên - tận dụng kiến thức chuyên ngành được học - để tạo ra công cụ để bản thân tự học tiếng Anh hứng thú và hiệu quả. Hơn nữa, tôi thấy mặc dù hiện nay có rất nhiều ứng dụng học tiếng Anh như Elsa (để luyện phát âm), Memrise (hỗ trợ luyện từ vựng), Duolingo (học qua trò chơi) và Cambly (học tiếng Anh cùng người bản ngữ), nhưng không có ứng dụng nào trong số này cho phép học viên chủ động tiếp thu kiến thức trong lúc đang giải trí và thưởng thức nội dung yêu thích. Đây là lý do tại sao chúng tôi tạo ra eJOY. Ngay từ ban đầu, tôi đã đặt ra tầm nhìn rõ ràng rằng một nền tảng đào tạo tiếng Anh cần phải đưa mọi người hòa mình vào một môi trường tiếng Anh đích thực, nơi mọi người có thể học một cách chủ động”.

Sứ mệnh của eJOY là kiến tạo một ngôi nhà chung cho những người yêu ngôn ngữ, yêu công nghệ, yêu giáo dục cùng rèn luyện, cùng lắng nghe những tâm tư, những khó khăn của người học, cùng kiến tạo ra những giải pháp công nghệ để giải quyết những bài toán đó và mang lại những khoảnh khắc hạnh phúc trong hành trình học tập, rèn luyện suốt đời của mỗi người.

Đầu tiên, eJOY là một ứng dụng công nghệ. Do vậy, những kiến thức học được tại khoa CNTT trường Đại học Bách Khoa là nền tảng vững chắc nhất để Hoàng Điệp có thể bắt đầu và dần dần hoàn thiện eJOY App cho đến ngày hôm nay.

Không chỉ có vậy, bạn bè và thầy cô tại Bách Khoa là những người đầu tiên dùng eJOY phiên bản thử nghiệm, đưa ra những nhận xét và khích lệ để nhóm cải tiến sản phẩm cũng như giới thiệu eJOY cho bạn bè xung quanh. Qua đó eJOY có thể được nhiều người dùng cũng như nhà đầu tư biết đến và ủng hộ.

Thay vì tập trung tìm kiếm nhà đầu tư, eJOY tin

rằng nếu thực sự hiểu tại sao mình bắt đầu, tập trung tạo ra một sản phẩm mang lại giá trị cho khách hàng và thỏa mãn nhu cầu thị trường, các nhà đầu tư sẽ chú ý và sẵn sàng đi cùng eJOY.

CEO Điệp Bùi nâng cao phần thưởng quán quân Startup Việt 2022.

Ứng dụng đa nền tảng tích hợp vào lĩnh vực giáo dục

Để ứng dụng công nghệ vào việc xây dựng và phát triển sản phẩm, nhóm đã đưa eJOY trở thành tiện ích mở rộng trên chrome - giúp eJOY có thể tích hợp được vào mọi nơi mà người dùng trải nghiệm tiếng Anh. Giải thích kỹ hơn, chị Điệp Bùi cho biết: “Ví dụ khi bạn xem YouTube hay là xem Netflix thì eJOY có thể hỗ trợ xem song ngữ và tra từ ngay khi bạn cần. Đồng thời, eJOY sử dụng công nghệ xử lý ngôn ngữ tự nhiên để giúp xác định dạng của từ vựng (danh từ, tính từ, động từ,...). Áp dụng công nghệ sẽ giúp cho quá trình tra từ diễn nhanh hơn, thuận tiện hơn”.

Ngoài ra eJOY còn áp dụng công nghệ về AI, máy học để giúp gợi ý ra những video phù hợp, bài học phù hợp với lộ trình, trình độ của người học. Bên cạnh đó, công nghệ cũng giúp đo lường được độ hiệu quả của các tính năng hay những ý tưởng mà đội ngũ startup cho rằng sẽ giúp việc học hiệu quả nhất.

Trong hành trình phát triển, eJOY đã nhận được rất nhiều sự ủng hộ, hỗ trợ từ người thân, bạn bè và

từ cả những đối tác trong cộng đồng khởi nghiệp. Từ những ngày đầu, Điệp Bùi và các cộng sự may mắn tìm được văn phòng làm việc chung - đây là không gian làm việc phù hợp với các startup mới thành lập như eJOY, không cần đầu tư quá nhiều mà vẫn có một không gian sáng tạo và tiện nghi.

Không gian làm việc của eJOY tại co-working BKHUP thuộc BK-Holdings.

Bên cạnh đó, nhóm may mắn được BK-Holdings (đơn vị trực thuộc trường Đại học Bách khoa Hà Nội) hỗ trợ kết nối sinh viên trải nghiệm ý tưởng sản phẩm để đo lường mức độ hiệu quả. Cũng nhờ BK-Holdings startup, dự án đã được kết nối với các đơn vị truyền thông, báo chí. Điều này đặc biệt quan trọng đối với startup mới thành lập, do họ không có nguồn chi phí và điều kiện để quảng bá sản phẩm tới người dùng. Ngoài ra còn có những hỗ trợ về mặt tinh thần, hỗ trợ nâng cao kỹ năng cần thiết trong quá trình khởi nghiệp thông qua việc tham gia

các buổi chia sẻ kinh nghiệm từ các chuyên gia và các anh chị đi trước do BK-Holdings tổ chức.

Những định hướng tương lai

Trong giai đoạn dịch bệnh COVID-19 vừa qua, nhiều lĩnh vực trong đời sống đã bị ảnh hưởng nặng nề. eJOY cũng không phải ngoại lệ. Cụ thể, trong giai đoạn COVID-19, đối với eJOY, sự ảnh hưởng chủ yếu nằm phần lớn ở những người học eJOY. Nhiều người dùng có sự lo lắng, bất ổn về tương lai và công việc. Một số người mất việc, một số bị cho nghỉ dài hạn. Những ảnh hưởng đối với người học sẽ tác động gián tiếp tới eJOY khi họ bị gián đoạn tâm lý học tập và việc chi trả cho sản phẩm có khả năng bị ảnh hưởng khi phải “thắt lưng buộc bụng” trong giai đoạn công việc gặp nhiều khó khăn. Do đó, nhóm phải có những phương án và định hướng mới để thích nghi, đáp ứng với hoàn cảnh mới. Trước mắt dự kiến sẽ có những chương trình hỗ trợ một phần học phí cho người dùng. Còn về định hướng dài hạn hơn, eJOY cũng đang có kế hoạch dần chuyển trọng tâm sang mô hình “Learn to Earn” - mô hình sản phẩm mới để có thể khuyến khích người dùng siêng năng học hỏi trên ứng dụng để đổi lấy tiền số hoặc tiền xu, qua đó có thể được sử dụng để mua các gói học eJOY. Với định hướng mô hình này, eJOY mong muốn tạo ra những trải nghiệm mới cho người học và giúp việc học ngoại ngữ trở nên thú vị hơn./.

Minh Phượng
(tổng hợp)

Vượt qua 4 startup trong lĩnh vực công nghệ tại vòng chung kết Startup Việt 2022 là Gadget (Callio), eJoy, Metain, SaleMall và SSSmarket (sau quá trình xét chọn 330 hồ sơ với ba vòng thi gồm: vòng sơ loại để chọn ra top 50, vòng bình chọn để vào top 20 và vòng phỏng vấn Top 5 startup và dự án khởi nghiệp xuất sắc), eJoy đã trở thành đội vô địch chương trình Startup Việt 2022 và nhận giải thưởng 50 triệu đồng tiền mặt cùng gói truyền thông trị giá 200 triệu đồng.

NHỮNG GIẢI PHÁP CHO LỘ TRÌNH HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP MALAYSIA 2021-2030 (BÀI 1)

Năm 2021, Bộ Khoa học, Công nghệ và Đổi mới sáng tạo Malaysia (MOSTI) đã khởi động Lộ trình Hệ sinh thái Khởi nghiệp Malaysia (SUPER) 2021-2030 với 16 giải pháp và 5 động lực chính của Hệ sinh thái. Đây là bước đệm để đạt tầm nhìn Malaysia nằm trong Top 20 Hệ sinh thái Khởi nghiệp toàn cầu.

Động lực 1. Kinh phí

Malaysia đặt mục tiêu: có tổng cộng 5 Kỳ Lân vào năm 2025; tăng tỷ lệ tài trợ giai đoạn đầu trên GDP từ 0,3% lên 0,4% vào năm 2030, từ 0,049% (165 triệu USD) vào năm 2021

Chính phủ Malaysia chuyển trọng tâm sang tài trợ cho các startup trong giai đoạn tiền hạt giống do đó khu vực tư nhân là nguồn đầu tư bổ sung và hợp tác. Việc tăng cường đầu tư của khu vực tư nhân vào các startup ở giai đoạn giữa đến cuối cho phép

tài trợ của chính phủ được chuyển đến các startup ở giai đoạn rất sớm, đặc biệt là ở giai đoạn tiền hạt giống, dưới hình thức nguyên mẫu, tài trợ thử thách và tài trợ chứng minh khái niệm (PoC).

Việc chuyển sang tài trợ giai đoạn đầu của chính phủ sẽ giúp thu hẹp khoảng cách với Top 20 thế giới. Khoản tài trợ giai đoạn đầu của Malaysia (Seed và Series A) là 165 triệu USD vào năm 2021, chỉ chiếm 0,049% GDP của Malaysia. Trong khi đó, tài trợ giai đoạn đầu so với tỷ lệ GDP của 20 Hệ sinh

thái hàng đầu thế giới, là từ 0,1 - 0,4%. Vì mức tài trợ giai đoạn đầu và tốc độ tăng trưởng của nó là một trong những chỉ số quan trọng, nên có rất nhiều bằng chứng cho thấy cần phải ưu tiên lại cách thức chính phủ tài trợ cho các startup, đồng thời tăng quỹ khu vực tư nhân trong hệ sinh thái.

Để đạt được những mục tiêu này, Malaysia tăng cường sự tham gia của khu vực tư nhân trong việc tài trợ cho các startup thông qua các giải pháp sau:

(1) Sắp xếp lại ưu tiên tài trợ công cho giai đoạn chứng minh khái niệm và nâng cao vai trò gián tiếp của khu vực công. Tài trợ của khu vực công có thể chuyển trọng tâm sang:

- Tài trợ trực tiếp cho giai đoạn tiền hạt giống và ban đầu để các cơ quan chính phủ có liên quan tập trung vào tài trợ giai đoạn nguyên mẫu hoặc PoC trong nỗ lực giảm thiểu rủi ro cho đổi mới sáng tạo;

- Tài trợ gián tiếp cho các startup giai đoạn sau để nhân rộng các chương trình tài trợ quốc gia thành công nhằm thu hút đầu tư nước ngoài vào các startup của Malaysia. Ví dụ: chương trình Dana Penjana Kapital - quỹ đồng đầu tư 1:1 cho các nhà đầu tư nước ngoài - đã huy động được 1,57 tỷ RM quỹ, vượt mục tiêu ban đầu là 1,2 tỷ RM vào năm 2020. Điều này cho thấy các nhà đầu tư đang thu hút vào các cấu trúc đầu tư Quỹ của Quỹ (FoF) do khu vực tư nhân thúc đẩy;

- Tận dụng kiến thức chuyên môn của khu vực tư nhân để tài trợ cho giai đoạn sau. Tăng cường đầu tư của chính phủ vào mô hình FoF hoặc vào các quỹ đầu tư mạo hiểm để tận dụng kiến thức chuyên môn, kiến thức ngành của khu vực tư nhân và để chuyển hướng trách nhiệm giải trình.

(2). Điều chỉnh khung thu hút đầu tư để việc đầu tư hiệu quả hơn và có khả năng thu hút đầu tư chất lượng cao hơn. Sự can thiệp này sẽ điều chỉnh lại khuôn khổ thu hút đầu tư hiện tại bằng cách:

- Xây dựng kế hoạch xúc tiến và thu hút đầu tư có mục tiêu. Dựa trên thông tin từ trang web của Cơ

quan Phát triển đầu tư Malaysia (MIDA), các kế hoạch xúc tiến đầu tư hiện tại chủ yếu tập trung vào lĩnh vực Sản xuất và Dịch vụ;

- Tham khảo phản hồi của các bên liên quan để xây dựng một kế hoạch và chiến lược tập trung thu hút các khoản đầu tư dành riêng cho các startup;

- Xem xét lại các ưu đãi đầu tư để đảm bảo rằng chúng trực tiếp, không tùy ý và linh hoạt trong các giai đoạn khác nhau của quá trình khởi nghiệp và vòng đời đầu tư. Hiệu quả thu hút các nhà đầu tư nước ngoài, chẳng hạn như ưu đãi, miễn trừ và khấu trừ thuế của các cấu trúc hiện có sẽ được xem xét. Phản hồi từ các bên liên quan được tổng hợp để đảm bảo rằng các quy trình đủ điều kiện (đối với các ưu đãi) trở nên đơn giản để dễ dàng bơm vốn đầu tư vào hệ sinh thái.

(3) Thiết lập một bộ phóng có hồ sơ giải quyết các luồng khởi nghiệp tăng trưởng cao. Việc này sẽ dẫn đến:

- Một nền tảng hợp nhất thông tin về các luồng giao dịch. Thông tin về các luồng giao dịch rất quan trọng đối với các nhà đầu tư để đánh giá sức khỏe của một startup, hệ sinh thái khởi nghiệp và nền kinh tế nói chung. Hiện tại, Malaysia không có khả năng hiển thị về tốc độ mà các đề xuất kinh doanh và chào hàng đầu tư này đang diễn ra. Điều này ảnh hưởng đến niềm tin của nhà đầu tư. Các nhà đầu tư trong hệ sinh thái cần thiết lập một mạng lưới để làm cho các luồng giao dịch này trở nên rõ ràng hơn;

- Cơ sở dữ liệu làm tăng tính minh bạch trong hoạt động của một startup. Có thể tăng cường sự tin tưởng của nhà đầu tư bằng cách cung cấp thông tin minh bạch về tình trạng cấp vốn của một startup, khi nào công ty đó nhận được nguồn vốn gần đây nhất và những startup hàng đầu nào gần đây đã 'tốt nghiệp' từ các chương trình vườn ươm hoặc thúc đẩy kinh doanh tại địa phương có hoạt động kinh doanh mới và sáng tạo ý tưởng. Các dữ liệu này nên được tìm kiếm theo loại công nghệ, ngành, số

tiền tài trợ, chương trình thúc đẩy kinh doanh, v.v..

Động lực 2. Tài năng

Malaysia đặt mục tiêu có tổng cộng 5 Kỳ Lân vào năm 2025; tăng số lượng lập trình viên lên 10.000 vào năm 2030; nằm trong Top 25 trong Chỉ số Doanh nhân toàn cầu theo Chỉ số phụ Năng lực doanh nhân và Giá trị Trụ cột, vào năm 2025, tăng từ vị trí thứ 44 vào năm 2020; tăng số lượng startup lên 5.000 vào năm 2025, tăng so với mức của năm 2020 là từ 800 - 1.200 startup.

Mạch máu của một hệ sinh thái khởi nghiệp phát triển mạnh chính là nhân tài. Chính vì vậy, Malaysia cần một hệ sinh thái khởi nghiệp liên tục nuôi dưỡng nguồn nhân tài công nghệ có tay nghề cao trong nước và quốc tế. Mặc dù Malaysia có một đội ngũ nhân tài chất lượng, nhưng vẫn còn nhiều việc phải làm để trang bị cho họ những kỹ năng kỹ thuật cần thiết, vốn là máu chốt cho hệ sinh thái khởi nghiệp. Ngoài ra còn có một nhu cầu cấp thiết là giải quyết nỗi sợ thất bại bằng cách khuyến khích chia sẻ và thảo luận cởi mở về việc bình thường hóa những thất bại để thúc đẩy sự đổi mới không sợ hãi. Những gì Malaysia sẽ làm là tập trung vào việc xây dựng

các kỹ năng kinh doanh và công nghệ cơ bản cho người dân Malaysia, đồng thời khắc sâu một nền văn hóa khuyến khích học hỏi từ cả thất bại và thành công. Điều này sẽ mở rộng quan điểm của các startup đang lên đồng thời chuẩn bị cho họ những thách thức lớn hơn phía trước. Malaysia mong muốn xây dựng được một hệ thống tài năng kỹ thuật bền vững, sẽ mang lại lợi thế cạnh tranh cho các startup và đổi lại, những tài năng công nghệ này có thể trở thành những nhà giáo dục công nghệ để mang lại lợi ích cho hệ sinh thái về lâu dài. Thu hút và giữ chân nhân tài nước ngoài trong hệ sinh thái khởi nghiệp cũng là chìa khóa để có một nguồn nhân tài lớn có thể gia tăng giá trị cho hệ sinh thái với sự đa dạng mà nó cần.

Để đạt được những mục tiêu này, Malaysia xây dựng các kỹ năng kỹ thuật và kinh doanh cơ bản thông qua các giải pháp sau:

(4) Triển khai các chương trình Tech Talent chuyên sâu sẽ tập trung vào:

- Tích hợp các kỹ năng kỹ thuật số và kỹ thuật then chốt cho hệ sinh thái khởi nghiệp. Malaysia sẽ cung cấp các chương trình có cấu trúc chuyên sâu

dành cho sinh viên đại học, sinh viên theo học các chương trình đào tạo giáo dục và dạy nghề kỹ thuật và các doanh nhân đầy tham vọng để đảm bảo việc cung cấp các kỹ năng phù hợp với nhu cầu của hệ sinh thái. Điều này sẽ được thực hiện với sự hợp tác giữa các học viện công nghệ, tập đoàn đa quốc gia, startup và Tổ chức công nghệ kỹ thuật số hàng đầu (PDTI);

- Tăng cường tạo ra các tài năng có chất lượng và phù hợp vào hệ sinh thái. Tận dụng và xây dựng dựa trên các PDTI hiện có, cũng như các chương trình hiện có như Chương trình Nhà sản xuất kỹ thuật số và Trung tâm Nhà sản xuất kỹ thuật số do MDEC đứng đầu để đáp ứng yêu cầu về tài năng công nghệ của hệ sinh thái và tạo thành một thành phần quan trọng của chỉ số Hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu.

(5) Tạo ra mạng lưới mở để chia sẻ thành công và thất bại giữa các nhà sáng lập và tạo cơ hội cho sinh viên làm việc trong các startup bằng cách:

- Cung cấp một nền tảng nơi các nhà sáng lập và nhà đổi mới tiềm năng có thể tìm hiểu về những kinh nghiệm và thất bại khi làm việc trong các startup. Điều này sẽ khắc sâu tư duy kiên cường, bằng cách bình thường hóa sự thất bại và sử dụng thất bại như một kinh nghiệm học tập để xây dựng tư duy kinh doanh;

- Tăng cường các nền tảng hiện tại và khuyến khích thảo luận mở và học hỏi liên tục. MaGIC's Grill or Chill (GoC) và University Startup Challenge (USC) là những nền tảng hiện có đang hoạt động và cần được nhân rộng. GoC là nền tảng để các startup giới thiệu sản phẩm của mình và nhận phản hồi có giá trị từ các chuyên gia trong hệ sinh thái khởi nghiệp. USC cung cấp một nền tảng cho sinh viên đại học để trải nghiệm các giải pháp chuyên sâu được phát triển như thế nào dựa trên nhu cầu của thị trường, học cách áp dụng các công cụ và bức tranh khởi nghiệp phù hợp, nhận hướng dẫn từ các

chuyên gia thông qua các buổi hướng dẫn và cố vấn, cũng như kết nối và thu hút sự hỗ trợ từ hệ sinh thái khởi nghiệp.

(6) Đẩy nhanh việc phê duyệt thị thực đặc biệt để nhanh chóng nhập cảnh và chủ động giữ chân nhân tài công nghệ nước ngoài sẽ tập trung vào:

- Làm cho Malaysia trở thành một điểm đến hấp dẫn khách và hấp dẫn cho những cá nhân sáng tạo và có kỹ năng công nghệ. Malaysia sẽ tăng cường những nỗ lực hiện tại bằng cách cung cấp các lộ trình nhập cảnh đặc biệt cho nhân tài và cấp thị thực nhanh để giữ chân nhân tài. Các thị thực được đề xuất không nhằm thay thế những thị thực hiện có ở Malaysia, nhưng là một ưu đãi bổ sung để thu hút nhân tài có tay nghề cao đến làm việc hoặc bắt đầu kinh doanh tại Malaysia. Đồng thời, Malaysia sẽ tăng cường các chương trình hiện có như Chương trình Doanh nhân Công nghệ Malaysia (MTEP) - một sáng kiến tài năng doanh nhân. Thông qua chương trình này, hơn 130 doanh nhân đã và đang điều hành doanh nghiệp của họ từ Malaysia. Tài năng đã có với các startup đang đóng góp vào việc làm và tăng trưởng kinh tế của đất nước, có thể được xem xét gia hạn thị thực đặc biệt;

- Áp dụng cơ chế giám sát để chủ động theo dõi những người sáng lập và tài năng có giá trị cao nhằm giữ chân họ. Cơ chế giám sát này sẽ tạo cơ sở dữ liệu về hồ sơ theo dõi nhân tài đã được xác định và cho phép cơ quan chính chủ động giữ chân họ thông qua gia hạn thị thực. Điều này sẽ hoạt động đồng thời với việc kiểm tra chặt chẽ hơn các tiêu chí đủ điều kiện hiện tại đối với thị thực doanh nhân, hiện Malaysia thiếu các tiêu chí đánh giá nghiêm ngặt để đánh giá loại tài năng mà Malaysia muốn thu hút./.

Nguyễn Lê Hằng

(Theo Malaysia startup ecosystem roadmap 2021-2030)

CÁC XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN MỚI CỦA CÔNG NGHIỆP HÓA SAU ĐẠI DỊCH (PHẦN CUỐI)

Đại dịch COVID-19 đã cho thấy tầm quan trọng chiến lược của một số phân khúc trong lĩnh vực công nghiệp có khả năng bảo vệ các quốc gia và cộng đồng trước các cuộc khủng hoảng và sự kiện y tế tương tự trong tương lai.

Các công nghệ sản xuất số hóa tiên tiến: đẩy nhanh tốc độ áp dụng, giải quyết sự chia rẽ

Ở nhiều nước, đại dịch COVID-19 đã dẫn đến việc chuyển sang làm việc từ xa, bùng nổ sử dụng các dịch vụ trực tuyến và phổ biến hóa thương mại điện tử - một sự tăng tốc đột ngột mà không phải công ty nào cũng sẵn sàng. Ngay cả ở những nước mà việc áp dụng các công nghệ sản xuất số hóa tiên tiến bị đình trệ trước đại dịch, cũng cho thấy rằng việc áp dụng các giải pháp kỹ thuật số đang tăng tốc. Đóng vai trò quan trọng trong việc giúp giảm thiểu tác động kinh tế xã hội của đại dịch, các công

nghệ sản xuất số hóa tiên tiến có khả năng trở thành yếu tố hỗ trợ chính giúp các nước đạt được mục tiêu phát triển bền vững.

Tuy nhiên, biến cơ hội khai thác các cơ hội số hóa thành hiện thực là một thách thức. Sự phụ thuộc lẫn nhau của các công nghệ khác nhau - đặc trưng của nhiều công nghệ sản xuất số hóa tiên tiến - cho thấy việc áp dụng chúng hầu như không phải là một quá trình liền mạch. Giữa các công ty, sự khác biệt về quy mô, năng lực và sự sẵn có (hoặc thiếu) của một hệ thống đổi mới hỗ trợ cũng chiếm một vai trò quan trọng trong khoảng cách kỹ thuật số

ngày nay.

Đặc biệt đối với các nền kinh tế công nghiệp đang phát triển và mới nổi, các doanh nghiệp vừa và nhỏ có xu hướng tụt lại phía sau so với các doanh nghiệp lớn hơn. Tuy nhiên, ngay cả các công ty lớn hơn cũng có thể bị kìm hãm bởi năng lực khoa học và công nghệ (KH&CN) mong manh ở cấp quốc gia, ngay cả trong các lĩnh vực công nghệ cao. Trầm trọng hơn, các công ty thâm dụng công nghệ thường có quá ít hoặc chỉ có những mối liên kết hạn chế với các nhà cung cấp chuyên biệt trong nước, nên không đủ lực để có thể tự mình phát triển.

Khoảng cách kỹ thuật số cũng bị “giới tính hóa”. Trường hợp này thường xảy ra ở các nước kém phát triển và các nền kinh tế đang phát triển, nơi phụ nữ, với tư cách là doanh nhân và người lao động nhưng cũng là thành viên trong gia đình, có nhiều khả năng không được tiếp cận tới internet và sử dụng các giải pháp kỹ thuật số ít hơn nam giới. Bức tranh này cũng chẳng mấy sáng sủa hơn ở các nước phát triển và các nền kinh tế công nghiệp mới nổi, nơi mà việc chuyển sang làm việc từ xa có tác động bất cân xứng đối với phụ nữ, vì trách nhiệm chăm sóc gia đình và trẻ em thường được phân bổ không đồng đều trong các gia đình. Trong bối cảnh đó, việc thúc đẩy phổ biến các công nghệ sản xuất số hóa tiên tiến là một ưu tiên quan trọng.

Ở các nền kinh tế công nghiệp mới nổi và đang phát triển, công nghệ sản xuất số hóa tiên tiến thường được áp dụng thông qua hình thức trang bị thêm: chẳng hạn như thêm cảm biến vào máy móc, nhà máy và sản phẩm. Do đó, các năng lực cơ bản trong sản xuất chế tạo và đổi mới sáng tạo ở cấp độ doanh nghiệp là chìa khóa để tạo ra sức lan tỏa. Đồng thời, việc cung cấp cơ sở hạ tầng kỹ thuật số phải tính đến khoảng cách số và nhu cầu của các nhóm dễ bị tổn thương và thiệt thòi.

Điểm thuận lợi là bản chất tiến hóa của các công nghệ sản xuất kỹ thuật số tiên tiến có nghĩa là các

công ty ở các nền kinh tế có thu nhập thấp hơn cũng có nhiều cơ hội để học hỏi và phát triển các công nghệ này. Nhiều ngành công nghiệp “lâu đời” đã được định hình lại bằng công nghệ sản xuất kỹ thuật số tiên tiến, bao gồm dệt may với việc sử dụng công nghệ cắt laser CAD/CAM, in 3D cho nguyên mẫu và vải chức năng; và nông nghiệp, với sự phát triển mạnh mẽ của canh tác chính xác. Khắp các ngành công nghiệp, sự phát triển của nền tảng kỹ thuật số và thương mại điện tử - ngay cả khi không phải do tự thân xây dựng nên - cũng có thể giúp các nhà sản xuất địa phương tung sản phẩm của họ ra phạm vi toàn cầu.

Đối với các nền kinh tế công nghiệp mới nổi và đang phát triển, các cơ hội khác sẽ mở ra. Có thể sử dụng những ứng dụng kỹ thuật số trong nhiều lĩnh vực như đường tắt đón đầu. Ví dụ, ngành công nghiệp ô tô là nơi các công ty ở các nước có nền kinh tế công nghiệp mới nổi và đang phát triển - từ Nam Phi đến Ba Lan - tham gia ngày càng nhiều nhờ vào sự gia nhập của họ vào chuỗi giá trị toàn cầu. Ở đây, các năng lực cơ bản của sản xuất kỹ thuật số tiên tiến có thể được tích hợp vào việc khai thác các cơ hội số hóa các quy trình giám sát và theo dõi, bảo trì dự đoán và tối ưu hóa sản xuất - tất cả đều được hỗ trợ bởi các cảm biến và IoT. Đối với tất cả các quốc gia, bất kể mức thu nhập, cần có các chính sách để định hướng và tối đa hóa việc triển khai công nghệ đồng thời giảm chi phí và rủi ro liên quan đến việc áp dụng.

Xanh hóa công nghiệp: hướng tới một tương lai bền vững

Mặc dù đại dịch dẫn đến giảm tiêu thụ vật liệu và phát thải khí nhà kính, nhưng những tác động này chủ yếu là kết quả của các biện pháp cách ly tạm thời, gây ra mức giảm mạnh ở khả năng di chuyển, bao gồm cả giao thông đường không và đường bộ.

Các khoản đầu tư vào hiệu suất năng lượng và đa dạng hóa các nguồn năng lượng là rất quan trọng

để tránh tình trạng phục hồi khí thải sau đại dịch. Hiệu suất năng lượng luôn được coi là động lực chính cho việc giảm lượng khí thải CO₂ ở các nền kinh tế công nghiệp hóa cũng như ở các nền kinh tế đang phát triển và mới nổi. Triển khai năng lượng tái tạo cũng rất quan trọng. Việc mở rộng sản xuất điện từ năng lượng tái tạo vẫn là yếu tố chính góp phần giảm lượng khí thải từ sản xuất điện.

Các mục tiêu ngắn hạn khác bao gồm hiện đại hóa lưới điện và hệ thống cách nhiệt, sưởi ấm và tích trữ năng lượng nội địa. Quy định thúc đẩy các hoạt động quản lý nước công nghiệp bền vững trong lĩnh vực sản xuất, đặc biệt là ở các nước kém phát triển và các nền kinh tế đang phát triển, nhằm giảm thiểu rủi ro về nước và tránh ô nhiễm là một mục tiêu khác nữa. Một số nền kinh tế công nghiệp hóa đã tận dụng các gói kích thích tài chính của họ sau đại dịch COVID-19 để hành động theo những ưu tiên này.

Xanh hóa công nghiệp là một mệnh đề xã hội mang tính cấp thiết. Xanh hóa đặc biệt phù hợp ở những nơi mà các hoạt động kinh tế dễ bị tổn thương trước biến đổi khí hậu. Chẳng hạn, năng suất nông nghiệp dễ bị tổn thương trước những biến động về nhiệt độ và lượng mưa. Ngoài ra, hơn hai phần ba nền kinh tế công nghiệp mới nổi và đang phát triển (và gần 90% nước kém phát triển) phụ thuộc vào tài nguyên thiên nhiên chẳng hạn như dầu và khí đốt tự nhiên - thường chưa được khai thác và thương mại hóa. Ở các nền kinh tế châu Phi cận Sahara giàu tài nguyên, tài nguyên thiên nhiên mang lại nguồn doanh thu quan trọng. Những nguồn tài nguyên này có nguy cơ trở thành tài sản bị mắc kẹt khi các nền kinh tế công nghiệp hóa bắt đầu theo đuổi quá trình khử cacbon, khiến việc đa dạng hóa ngành công nghiệp trong khu vực đó thậm chí còn trở nên cấp thiết hơn trước.

Hơn nữa, các doanh nghiệp ở các nền kinh tế công nghiệp mới nổi và đang phát triển ngày càng

phải thích ứng với nhu cầu thay đổi của người tiêu dùng về các sản phẩm bền vững hơn - kể cả thông qua lồng ghép các mô hình kinh doanh kinh tế tuần hoàn - tại các thị trường tiêu dùng trọng điểm. Các đề xuất “Thỏa thuận xanh” hiện có ở Mỹ và Liên minh Châu Âu ngụ ý rõ ràng về sự thay đổi các quy định và nhu cầu thị trường đối với các sản phẩm bền vững hơn. Do đó, các doanh nghiệp này cần lường trước và thích ứng với các quy định thương mại xanh nếu họ muốn duy trì khả năng tiếp cận xuất khẩu sang các thị trường tiêu dùng lớn nhất.

Tuy nhiên, xanh hóa công nghiệp cũng là một cơ hội kinh tế quan trọng. Ví dụ, hãy xem xét lĩnh vực việc làm. Các mô hình kinh doanh kinh tế tuần hoàn và sản xuất năng lượng tái tạo có xu hướng là các hoạt động sử dụng nhiều lao động với tiềm năng tạo việc làm ở khu vực nông thôn. Theo dữ liệu của IRENA, số lượng việc làm được tạo ra trong lĩnh vực năng lượng tái tạo tăng mạnh, đạt khoảng 12 triệu việc làm vào năm 2019 trên toàn cầu. Các nghiên cứu khác cho thấy rằng nền kinh tế năng lượng sạch sẽ là một nguồn tạo việc làm ròng tích cực - ngay cả khi xét tình trạng mất việc làm do cắt giảm ngành công nghiệp gây ô nhiễm - do cường độ lao động cao hơn trong lĩnh vực năng lượng sạch.

Sự chuyển hướng sang xanh hóa công nghiệp cũng có khả năng thúc đẩy sản xuất và tạo cơ hội học hỏi đáng kể cho các doanh nghiệp này. Cho đến nay, hầu hết các nền kinh tế công nghiệp mới nổi và đang phát triển - với một số ngoại lệ đáng chú ý, chẳng hạn như Brazil và Trung Quốc - vẫn là người tiêu dùng hơn là nhà sản xuất công nghệ năng lượng tái tạo. Trong khi đó, việc thiết kế và sản xuất phần lớn các thiết bị năng lượng tái tạo, cùng với đầu vào dịch vụ có giá trị cao, vẫn tập trung ở một số nước công nghiệp. Việc bị cắt khỏi các bộ phận thiết kế, sản xuất và R&D của chuỗi giá trị đã hạn chế nghiêm trọng việc làm và cơ hội học tập cho các hoạt động như xây dựng, vận hành và bảo trì.

Các thiết bị tạo và lưu trữ năng lượng từ các nguồn tái tạo, chẳng hạn như tua-bin gió, pin mặt trời và ắc quy là những sản phẩm có thể giảm chi phí đạt được thông qua học tập. Khi chi phí sản xuất các thiết bị tái tạo giảm đi, thị trường sẽ mở rộng. Khi nhu cầu về thiết bị sản xuất năng lượng tái tạo tăng lên, các doanh nghiệp ở các nước đang phát triển có thể có cơ hội hội nhập vào các phân khúc có giá trị gia tăng cao hơn trong chuỗi giá trị tái tạo. Ví dụ, việc sản xuất tua-bin và ắc quy có hệ số nhân kinh tế lớn - về khía cạnh tiền lương và tăng thu nhập cũng như cơ hội xây dựng kỹ năng - và liên kết chéo với các ngành khác.

Để đi đúng hướng trong bối cảnh phức tạp và thay đổi nhanh chóng này có thể sẽ cần đầu tư đáng kể vào việc xây dựng năng lực. Để quá trình công nghiệp hóa xanh trở thành hiện thực ở các nền kinh tế công nghiệp hóa mới nổi và đang phát triển, các doanh nghiệp ở những quốc gia này sẽ cần tiếp tục thu hút vốn FDI trong các lĩnh vực chiến lược đồng thời tăng cường năng lực sản xuất của họ. Theo thời gian, việc xây dựng các năng lực trong thiết kế công nghiệp và R&D cũng sẽ chứng tỏ tính quan

trọng để tận dụng các cơ hội liên quan đến xu hướng xanh hóa công nghiệp. Đầu tư vào giáo dục và đào tạo để giải quyết tình trạng mất việc làm có thể xảy ra do sự chuyển dịch cơ cấu sang các mô hình kinh tế tuần hoàn và khử cacbon nên là một ưu tiên dài hạn khác đối với các nền kinh tế công nghiệp mới nổi và đang phát triển, cũng như đầu tư vốn tự nhiên vào khả năng phục hồi và tái tạo hệ sinh thái, bao gồm khôi phục môi trường sống giàu carbon và nông nghiệp thân thiện với khí hậu.

Ở các nền kinh tế có thu nhập thấp và các nước kém phát triển, các chiến lược thích ứng có thể bao gồm việc hỗ trợ các hệ thống nông thôn chúng đối phó với biến đổi khí hậu, ví dụ như nông nghiệp bền vững, cũng như đẩy nhanh việc lắp đặt cơ sở hạ tầng năng lượng sạch được thiết kế và phát triển ở những nơi khác./.

Phương Anh

(Industrial development report 2022: The future of industrialization in a post-pandemic world, UNIDO)